

TIETEENTEKIJÄT

ARVODESREKOMMENDATIONER 2026

FORSKARFÖRBUNDETS ARVODESREKOMMENDATIONER 2026	2
1 Arvoden är ofta förhandlingsbara	3
1.2. Skribentarvoden	3
1.3. Beställda undersökningar och utredningar	4
1.4. Expertutlåtanden för riksdagen	5
1.5. Sakkunnigarvode i domstol	5
1.6. Författararvode	6
1.7. Esitelmäpalkkiot Presentationsarvoden	6
1.8. Framträdanden på radio och tv	8
1.9. Audioarbete	8
1.10. Audiovisuellt arbete	9
1.11. Andra expertuppdrag	9
1.12. Resekostnader	10
2 Nyttig läsning	10

Updaterad 8.1.2026

FORSKARFÖRBUNDETS ARVODESREKOMMENDATIONER 2026

De här arvodesrekommendationerna gäller sådana arbetsuppgifter och uppdrag, som inte hänför sig till forskarens befattning eller tjänst, och som oftast görs utanför anställningsförhållandet.

Forskarförbundets arvodesrekommendationer har utarbetats på basis av gällande kollektivavtal samt branschaktörernas och Akavas arvodesrekommendationer. Arvodesrekommendationerna beaktar den allmänna inkomstutvecklingen inom vetenskapsutövande.

Forskarens uppehälle består av många olika inkomstkällor. Förutom löneinkomster, [stipendier](#) eller annan ekonomisk ersättning kan forskare ha tilläggsinkomster från till exempel undervisning, skribentarvoden och olika offentliga framträdanden. För många forskare har inkomster utöver den fasta lönen från arbetsförhållandet en avsevärd betydelse för totalinkomsten.

En god huvudprincip är att i sådana fall då universitetsarbetsgivaren säljer en anställd forskares eller experts kunskande så ska uppgifterna vara en del av arbetsplanen. Till exempel borde samverkan med samhället vara inskrivet som en del av arbetsplanen för universitetsanställda. Samtidigt borde en anställd forskare få anvisningar och stöd av sin organisation för att kunna beakta [totalkostnadsmodellen](#) för projekt.

Däremot kan följande arvodesrekommendationer följas och tillämpas på sådana uppgifter och uppdrag som forskaren gör utanför sitt anställningsförhållande. Rekommendationerna som presenteras här nedan utgör en miniminivå och är ett stöd i bedömningen av den egna arvodesbegäran. Då en arvodesbegäran formuleras är det bra att beakta bland annat den egna utbildningsnivån och den samlade experterfarenheten, men också till exempel huruvida ett framträdande spelas in eller inte.

Personer som jobbar på stipendium har inte ett anställningsförhållande till universitetet, forskningsinstitutionen eller finansiärer av forskning och ska därför få ett skilt arvode för expertuppdrag, som konsultering eller framträdanden i medier, utanför eller vid sidan av forskningsarbetet.

1 Arvoden är ofta förhandlingsbara

Utgångspunkten för arvodesrekommendationen är att en forskare – också en yngre forskare – som skriver, uppträder i offentligheten eller producerar information alltid gör det i egenskap av expert på sitt eget område. Det lönar sig inte att sälja sitt kunnande till underpris eller att ge bort det gratis. Att be om ett ordentligt arvode är att samtidigt främja även andra forskares och frilansares situation, vilket är bra att komma ihåg.

Vem beställaren av ett föredrag, en text eller något annat expertarbete är har också betydelse då arvodesbegäran formuleras. Vissa organisationer har på förhand fastställda arvoden som det är svårt att förhandla om individuellt. Dessutom varierar betalningsförmågan mellan beställare. Små byaföreningar kan inte faktureras på samma sätt som till exempel aktörer i den offentliga sektorn, företag eller fackförbund. Allmänt taget förhandlar man ändå alltid separat om uppdrag och ersättningar utanför anställningsförhållandet.

Utgångspunkten för arbete som utförs på timbasis bör vara fakturering för minst tre timmar, även om presentationen eller motsvarande skulle vara kortare än så. På så sätt beaktas också förberedelserna för uppdraget i ersättningen.

Föredragshållare, utbildare och andra motsvarande experter bör få ersättning för resekostnader och dagtraktamente i enlighet med [skatteförvaltningens normala praxis](#). De skall även ha rätt till ett avbokningskydd och därmed få ett skäligt arvode för det förberedande arbetet ifall en presentation inhiberas av skäl som inte har att göra med dem.

Förutom arvoden är även forskarnas upphovsrätt en aktuell fråga. Upphovsrätten kan gälla texter, presentationer eller textcitat. Frågor om upphovsrätten aktualiseras bland annat i samband med nätundervisning, inspelning av föreläsningar och återanvändning av dessa. I slutet av den här dokument hittar du en aktuell lista med länkar till upphovsrättswebbplatser som är till nytta för dem som arbetar inom vetenskap, forskning och högskoleutbildning.

1.2. Skribentarvoden

En erfaren experts minimiarvode för en beställd, allmänt hållen artikel i en fackbok eller dagstidning eller en text av motsvarande karaktär vars ämne, längd, deadline och annat liknande noga har ställts upp är 222 euro per sida, ändå minst 878euro för en text.

Om arvodet bestäms enligt textens längd ska arvodet vara minst 168 euro per sida. Med sida avses här cirka 2 200 tecken (med mellanslag) eller cirka 28–30 rader text.

Omfånget och kvaliteten på vetenskapliga verk och andra publikationer som ligger som grund för beställda sammandrag eller bedömningar måste beaktas då arvodet fastställs.

Det är svårare och mer tidskrävande att sammanställa en vetenskaplig text än en allmän text, vilket är bra att beakta i skribentarvodena. Sidpriset för en vetenskaplig text kan till exempel vara det dubbla jämfört med en allmänt hållen text.

1.3. Beställda undersökningar och utredningar

Till stöd för beslutsfattandet beställer statsrådet en hel del **förhandsutredningar** för lagstiftningsprojekt, rapporter och lägesöversikter samt låter utföra sammanställningsanalyser utgående från olika databaser. Även kommuner, städer, ämbetsverk och organisationer beställer rikligt med utredningar som stöd för sitt beslutsfattande. Bland annat Helsingfors stad använder i stor omfattning forskares expertis och **Akava Works** beställer regelbundet utredningar av forskare om olika frågor relaterade till arbetslivet.

Vissa uppdrag är mer brådskande än andra, vilket det lönar sig att beakta i arvodesbegäran. Utöver tidtabellen lönar det sig att beakta omfånget på materialet, hur mycket arbete det krävs för att samla in eller sammanställa det, ifall det innefattar flera språk eller insamling av internationellt jämförelsematerial, tidsåtgången för eventuella intervjuer samt önskemål om slutrapportens omfång.

Det vore bäst om beställda undersökningar och utredningar utarbetas i ett anställningsförhållande till exempel mot månadslön. En rimlig månadslön för expertarbete är minst 3 750 euro. I ett anställningsförhållande ingår bikostnaderna som arbetsgivaren ansvarar för i lönen.

Om arbetet utförs enligt timdebitering ska arvodet vara minst 50,50 € per timme för en person som har avlagt högre högskoleexamen (magister eller motsvarande). För en person med doktorsgrad ska arvodet helst fastställas till minst det dubbla, medan docenter rekommenderas dubbelt upp jämfört med doktorer.

Så här får timdebiteringen för olika utbildnings- och erfarenhetsgrader följande miniminivåer:

Utbildningsnivå	Magister	Doktor	Docent
Timdebitering (min.)	50,50 €	101 €	202 €

Alternativt kan arvodet per timme räknas ut genom att den egna månadslönen divideras med 100. Arvodet ska dock även då inte underskrida miniminivåerna för de olika utbildnings- och erfarenhetsnivåerna.

Utgångspunkten för arbete som utförs på timbasis ska gärna vara fakturering för minst tre timmar, även om presentationen eller motsvarande skulle vara kortare än så. På så sätt beaktas också förberedelserna för uppdraget i ersättningen.

Om experten eller uppdragstagaren själv betalar typiska bikostnader som skatter, pensions- och socialskyddsavgifter ska det beaktas i arvodesbegäran, vilket innebär en höjning av arvodet på minst 20 procent.

Alla arvoden fastställs i samband med att ett avtal görs. Till exempel har varken ministerierna eller olika organisationer någon gemensam linje i fråga om arvoden då det här skrivs. Den arbetstid som står till buds samt arbetets omfattning påverkar också arvodesbegäran. Det är klokt att be om ett tillräckligt högt arvode och vid behov förhandla om det.

1.4. Expertutlåtanden för riksdagen

Då vetenskapliga eller andra experter ger skriftliga utlåtanden till riksdagens utskott betalas ett skäligt arvode enligt faktura. Arvoden betalas inte till personer som hörs i egenskap av tjänstemän och inte heller till personer som hörs som representanter för en organisation eller ett samfund. För tillfället är arvodet 830 euro för personer med doktorsgrad och 755 euro för övriga.

Arvodet kan med godkännande av utskottets sekreterare utbetalas en och en halv gång eller dubbelt till exempel i sådana fall då utlåtandet berör en ovanligt omfattande eller krävande fråga. Arvoden utbetalas två gånger per månad.

En expert som kallas till ett utskottsmöte kan be om ersättning för rese- och inkvarteringskostnader. Reseräkningar kan lämnas till ekonomiförvaltningen då de granskats av utskottskansliets sekreterare.

Mera information finns på [riksdagens webbplats](#).

1.5. Sakkunnigarvode i domstol

Enligt lagen ersätts alla vittnen på begäran för kostnader för resa och uppehålle samt för ekonomisk förlust som orsakas av vittnandet. Även dagpenning kan utbetalas samt i vissa fall och till en viss gräns kan övernattningskostnader ersättas.

Ett vittne som kallas till rätten som sakkunnig har dessutom rätt till ett skäligt arvode (se närmare om skillnaden mellan ett vanligt vittne och en sakkunnig i [Brottsofferjourens](#) anvisningar).

De ovan rekommenderade föreläsnings- och skribentarvodena för forskarförbundets medlemmar kan tillämpas när man fungerar som sakkunnigvittne i rätten. Ett vittnesmål som sakkunnig kan bestå av ett skriftligt eller muntligt utlåtande. För betalningen av arvodet svarar den som har kallat den sakkunnige. Åklagarens vittnen får i allmänhet en standardsättning, varvid det inte finns någon förhandlingsmån. Om en part kallat dig som sakkunnigvittne, är utgångspunkten att ni avtalar om arvodet (i de fall då kostnaderna inte betalas av den offentliga rättshjälpen).

Forskarförbundet rekommenderar ett minimiarvode om 50,50 €/h för magistrar, 101 €/h för doktorer och 202 €/h för docenter. Till timarvode räknas all den tid som går åt till beredning och framförandet av utlåtandet. Om den egna sakkunskapen är särskilt sällsynt, kan arvodet på den grunden multipliceras med till exempel två eller tre.

1.6. Författararvode

Författararvode knyts vanligtvis till den försäljningsintäkt exklusive moms som förläggaren får och författaren får alltså en på förhand bestämd procentandel av dessa intäkter. Se Finlands facklitterära författare rf:s [rekommendation](#) för mer information.

Är du redan medlem i [Finlands facklitterära författare rf](#)? Medlemskriterierna är en eller flera publicerade fackböcker, läroböcker eller på annat sätt publicerat fackverk vars omfattning är cirka 200 tryckta sidor. Medlemsavgiften är 87euro per år och till medlemsförmånerna hör bl.a. hjälp i frågor om förläggaravtal och copyright samt utbildning, evenemang och medlemsträffar som stöder fackskrivandet. Finlands facklitterära författare rf erbjuder även stipendier.

1.7. Presentationsarvoden

Om arvodet för en presentation inte har bekräftats i förväg, kan arvodesbegäran baseras på följande kriterier:

Hur lång en presentation är och hur mycket förberedelser som krävs påverkar arvodesbegäran. Som utgångspunkt är det bra att fastställa presentationens längd till minst en timme, även om den skulle vara kortare. Här nedan tillämpas de koefficienter som Akava använder. Observera att tabellen enbart avser grundarvode för tiden som går åt för beredning. Utöver förberedelserna ska tiden för själva presentationen räknas (minst en timme).

Presentation, timmar om samma ämne	1	2	3	4
Förberedelsekoefficient	5	4	3	3
Timmar som ersätts med grundarvode per timme	5	8	9	12

Arvodet kan höjas till exempel då presentationen bandas eller om ett föredrag eller motsvarande görs på ett annat språk än modersmålet:

- om materialet för eller inspelningen av presentationen publiceras på beställarens webbplats ska presentationsarvodet höjas med minst hundra procent per månad som materialet eller bandningen finns tillgängligt.
- om presentationen görs på något annat språk än det egna modersmålet, ska grundarvodet höjas med 10-20 %.

Ifall en presentation eller motsvarande spelas in ska parterna i förväg tydligt avtala om hur länge inspelningen är tillgänglig och på vilket sätt, var den sparas (t.ex. Moodle) samt vad ersättningen är. Om beställaren får tillgång till inspelningen på obegränsad tid ska också det avtalas separat. Det här gäller även undervisningsmaterial.

Grundarvodet per timme kan räknas ut genom att man dividerar sin månadslön med 100. Arvodet för en person som har avlagt högre högskoleexamen ska ändå vara minst 50,50 € per timme, för en doktor 101 €/h och för en docent 202 €/h.

För deltagande i en paneldiskussion kan man begära 200–300 €, beroende på deltagar- och arbetsmängden. För att leda en paneldebatt lönar det sig att be om minst 350 euro, även här med beaktande av arbetsmängden.

Ifall en presentation avbokas kort innan den ska äga rum av skäl som inte har att göra med personen som ska uppträda, kan man be om hälften av det avtalade arvodet. Det är bra att i förväg komma överens om avbokningsskydd och hur det implementeras.

Utöver presentationsarvodet ska reseersättning och dagtraktamente utbetalas i enlighet med [skatteförvaltningens tabeller](#).

Exempel:

Du vidtalas för en timmes (eller en halvtimmes) presentation. Förberedelserna tar fem timmar i anspråk. Räkna först ditt grundarvode per timme med beaktande av din utbildnings- och

erfarenhetsnivå (alternativt kan du dela din månadslön med hundra). Arvodet är sex gånger grundarvodet.

I det här fallet kan man be om minst:

6 h x 50,50 € = 303 € om man är magister

6 h x 101 € = 606 € om man är doktor

6 h x 202 € = 1212 € om man är docent.

Om presentationen eller motsvarande publiceras på beställarens webbplats, lägg till 100 procent per månad som inspelningen är tillgänglig till din arvodesbegäran. Om du håller presentationen på något annat språk än ditt modersmål, lägg till 10–20 procent. Debitera också för eventuella resekostnader och dagtraktamenten.

1.8. Framträdanden på radio och tv

Utgångspunkten för arvode vid uppträdande i radio och tv är de ersättningar som definieras i Yhtyneet-avtalet. Yhtyneet-avtalet gäller arvoden och arbetsvillkor och har undertecknats bland annat av Rundradion Ab och Finlands facklitterära författare rf. I avtalet definieras arvoden för att skapa radio- och tv-program samt för att uppträda i program.

Enligt [Yhtyneet-avtalet](#) betalas arvode inte ut för uttalanden, intervjuer eller information som personen ger i anknytning till en stadigvarande eller tillfällig befattnings tjänst eller uppgift. Nedan har vi plockat ut typiska framträdanden för akademiker ur Yhtyneet-avtalet.

1.9. Audioarbete

För en vetenskaplig eller populärvetenskaplig presentation eller bokpresentation är arvodet 243.08–296.55 euro upp till 5 minuter och därefter 21.13–25.79 euro för varje påföljande minut.

För en intervju är arvodet 68,50 euro upp till 5 minuter och därefter 7,12 euro för varje påföljande minut.

För deltagande i en diskussion är arvodet 295.30 euro upp till 10 minuter och därefter 15.21 euro för varje påföljande minut. Om inget annat överenskomms skriftligen betalas en diskussionsdeltagare arvode enligt längden på diskussionsdelen i programmet dividerat med antalet personer som deltar i diskussionen. Om det är fler än fem personer som deltar i diskussionen är arvodet ändå 1/5 av helhetsarvodet.

1.10. Audiovisuellt arbete

För uttalanden och intervjuer är arvodet 104,50 euro upp till 5 minuter och därefter 9,61 euro för varje påföljande minut.

För expertutlåtanden och presentationer är arvodet 287,43 euro upp till 5 minuter och därefter 26,01 euro för varje påföljande minut. Ett expertutlåtande förutsätter att uppdraget har givits på förhand och att det kräver förberedelser och forskning. Experter anses vara personer som avlagt doktorsexamen inom ämnet i fråga eller på annat sätt har skaffat sig betydande erfarenhet.

För deltagande i en diskussion är arvodet 408,76 euro upp till 10 minuter och därefter 6,41 euro för varje påföljande minut. Om inget annat överenskomms skriftligen betalas en diskussionsdeltagare arvode enligt längden på diskussionsdelen i programmet dividerat med antalet personer som deltar i diskussionen. Om det är fler än fem personer som deltar i diskussionen är arvodet ändå 1/5 av helhetsarvodet och minst 92,48 euro.

1.11. Andra expertuppdrag

Timarvodet för expertarbete eller konsultering ska motsvara månadslönen för en specialexperts månadslön delat med hundra, eller minst de ovan presenterade miniminivåerna för timarvode (magister 50,50 €/h, doktor 101 €/h och docent 202 €/h).

Arvode för utbildning kan också beräknas enligt den egna erfarenheten, hur omfattande förberedelserna är och gruppens storlek.

Om en uppdragsgivare involverar flera utbildare, föreläsare eller andra experter så kan grundarvodet inte delas mellan dem, utan varje expert ska få ett arvode som motsvarar den personliga insatsen med beaktande av vars och ens arbetsmängd som utbildningstimmar, förberedelsekoefficient samt andra möjliga uppgifter.

Ifall en presentation eller motsvarande spelas in, eller om undervisningsmaterial används i större utsträckning, ska parterna i förväg tydligt avtala om hur länge inspelningen eller materialet finns tillgängligt och på vilket sätt, var de sparas (t.ex. Moodle) samt vad den särskilda ersättningen är. Om beställaren får tillgång till inspelningen på obegränsad tid ska också det avtalas separat. Det här gäller också undervisningsmaterial. Skälig ersättning för fortsatt användning av en inspelning eller ett material är till exempel att höja grundarvodet med minst hundra procent per månad. Upphovsmannen kan också avtala om en engångsersättning.

Om experten eller uppdragstagaren själv står för typiska bikostnader, som skatter, pensions- och socialskyddsavgifter, ska de beaktas i arvodesbegäran, vilket innebär en höjning av arvodet på minst 20 procent.

1.12. Resekostnader

Enligt Akavas rekommendationer ska uppdragsgivaren betala **reskostnaderna** enligt bestämmelserna i tjänstekollektivavtalet för statens tjänstemän. De reskostnader som ersätts är biljetter med anskaffningskostnader, lokala resor, kostnader för utrustning, inklusive flygplatsskatter och transportkostnader samt dagtraktamenten, hotellersättningar och så vidare.

2 Nyttig läsning

[Lön och arbetsersättning i beskattningen](#)

[Momsfri verksamhet i liten skala](#)

[Företagares pension: När behöver jag en FöPL-pensionsförsäkring?
\(Pensionsskyddscentralen\)](#)

Förlagsavtal:

[Finlands facklitterära författare rf:s rekommendation om förlagsavtal \(på finska\)](#)

Arvodesrekommendationer:

[Akavas arvodesrekommendationer](#)

[Suomen freelance-journalistit, arvodesräknare](#)

[Finlands facklitterära författare rf:s rekommendation om författararvoden](#)

[Finlands facklitterära författare rf:s rekommendation om presentationer](#)

[Yhtyneet-avtalet](#)

[Lönejämförelser](#)

Upphovsrätt:

[Kopiraittila](#)

[Korpela, Jukka K.: Upphovsrätt: vanliga frågor om upphovsrätten](#)

[Sanasto, förvaltare av upphovsrätten inom litteratur](#)

[Suomen freelance-journalistit, Upphovsrättens ABC](#)

[Finlands facklitterära författare rf:s rekommendation om förlagsavtal](#)

[Tekijanoikeus.fi](#)

[Upphovsrättsrådet](#)